

Rekord na kołach

Kolejny rok z rzędu sukcesem zakończyło się uruchomienie wakacyjnych linii autobusowych, których organizatorem był Powiat Słupski.

str. 3

Na rowerach ku pamięci

Trzydziestokilometrową trasę pokonali uczestnicy XIX Rajdu Rowerowego im. Stanisława Kądzieni, pierwszego starosty słupskiego.

str. 4

Pieniądze na drogi

Ponad cztery miliony złotych przekażą Lasy Państwowe na remont dróg powiatowych z Darnowa do granicy powiatu oraz z Biesowiczek do Lipnika.

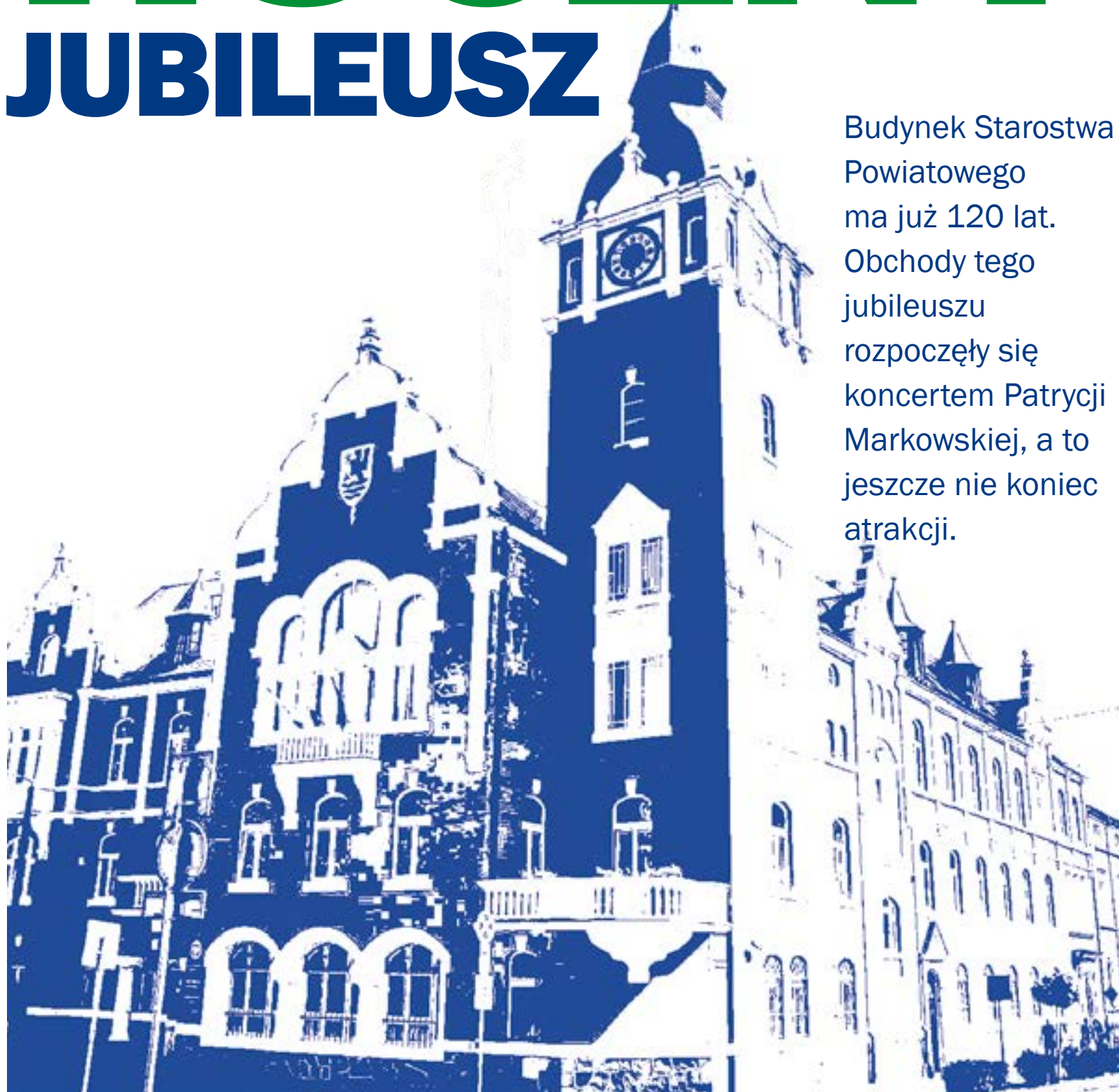
str. 5

Bociany dla twórców

Zespoły Kłęcinianki i Pomorzacy oraz aktorka i animatorka kultury Magdalena Płaneta zostali w tym roku uhonorowani Białymi Bocianami.

str. 6

HUCZNY JUBILEUSZ

Budynek Starostwa Powiatowego ma już 120 lat. Obchody tego jubileuszu rozpoczęły się koncertem Patrycji Markowskiej, a to jeszcze nie koniec atrakcji.

OD STAROSTY

PAWEŁ LISOWSKI
starosta słupski

Już od stu dwudziestu lat budynek starostwa służy mieszkańcom naszego powiatu. Z tej okazji rozpoczęliśmy w ostatnich dniach sierpnia obchody tego pięknego jubileuszu.

Punktem kulminacyjnym pierwszego dnia obchodów był koncert Patrycji Markowskiej, uroczyste obchody tej rocznicy zakończymy w listopadzie podczas uroczystej sesji Rady Powiatu, kiedy to wręczymy medale upamiętniające to wydarzenie.

Położony nad brzegiem Słupi gmach starostwa to jeden z najbardziej charakterystycznych obiektów w Słupsku. Od samego początku pełni funkcje administracyjne. Wybudowano go po pożarze, jaki strawił poprzednią siedzibę władz powiatu, która także mieściła się przy dzisiejszej ul. Szarych Szeregów, jednak w innym jej miejscu. Tu, gdzie dziś stoi starostwo, przed laty funkcjonowała m.in. kuchnia. Ówczesne władze powiatu kupiły jednak tę nieruchomość i rozpoczęły budowę. Obiekt miał mieć charakter reprezentacyjny, więc do jego zaprojektowania zatrudniono berlińskiego architekta Karla Bela. Wybudowany w imponującym tempie osiemnastu miesięcy gmach oddano do użytku w listopadzie 1903 r. Od tego momentu przez cały czas jest siedzibą administracji publicznej różnych szczebli. Mieściło się tu Starostwo Powiatowe, Urząd Wojewódzki, Urząd Rejonowy, by po reformie administracyjnej 1999 r. ponownie stać się siedzibą władz powiatu. Sto dwadzieścia lat wykorzystywania budynku na cele administracyjne miało wpływ na stan techniczny budynku, dlatego od ubiegłego roku prowadzimy, pod okiem konserwatora zabytków, zakrojone na szeroką skalę prace konserwacyjno-remontowe. Wydany na ten cel ponad cztery miliony złotych, ale dzięki temu obiekt odzyska swój dawny blask i powstrzymamy jego techniczną degradację.

Jubileusz budynku Starostwa Powiatowego to także okazja do wspomnienia ludzi, którzy w tym budynku pracowali na rzecz mieszkańców powiatu słupskiego. Mam tu na myśli moich poprzedników, którzy po przywróceniu powiatowi pełnili funkcję starosty: Stanisława Kądziele, Zdzisława Kołodziejskiego i Sławomira Ziemanowicza. Dwaj ostatni nadal służą mieszkańcom powiatu jako radni powiatowi, a z ich doświadczenia korzystam w bieżącej pracy. Szczególnie chciałbym wrócić myślami do zmarłego przedwcześnie w trakcie kadencji Stanisława Kądziele, który jako pierwszy starosta słupski po reformie administracyjnej stworzył u nas struktury administracji powiatowej. Nie ma Go już wśród nas, ale ciągle pamiętamy, jakim był człowiekiem i jak dużo zrobił dla powiatu słupskiego. Dowodem tej pamięci jest organizowany od dziewiętnastu lat rajd rowerowy jego imienia, w którym ostatnio też miałem przyjemność wziąć udział.

**Powiat Słupski
Samorządowy Biuletyn Informacyjny**

Ukazuje się od 2000 r. ISSN 1730-7686

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Słupsku
ul. Szarych Szeregów 14
76-200 Słupsk

Redakcja: Wydział Polityki Społecznej
ul. Szarych Szeregów 14
76-200 Słupsk
e-mail: promocja@powiat.slupsk.pl
tel. 59 841 87 21

Nakład: 5000 egzemplarzy

Projekt graficzny, skład komputerowy i opracowanie tekstów:
AGM Consulting&Design

Wersja elektroniczna: www.powiat.slupsk.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania nadesłanych materiałów, redagowania i opatrywania ich własnymi tytułami.

DZIEJE SIĘ W POWIECIE

Zakończył się remont ulicy Polnej. Wraz z nią przebudowana została także sąsiednia ulica Narutowicza. Zmodernizowany został odcinek drogi od skrzyżowania z ul. Rzeczną do skrzyżowania z ul. Kolorową. Inwestycja kosztowała prawie 15 mln zł, z czego 13 mln zł to dofinansowanie rządowe. Koszt remontu ul. Narutowicza wyniósł 1,6 mln zł, a pieniądze te pochodziły z budżetu miasta.

W Bałamątku powstał ośrodek zdrowia, w którym będą mogli leczyć się pacjenci z najbliższej okolicy. Zainteresowanie korzystaniem ze świadczonych w nim usług medycznych zadeklarowało już pięćset mieszkańców.

Gminna Biblioteka Publiczna w Smołdzinie zdobyła fundusze na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach elektronicznych. Dofinansowanie ponad 5 tys. zł pochodzi z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Droga w miejscowości Równo zostanie przebudowana. Prace obejmą budowę drogi wewnętrznej o długości prawie trzystu metrów, a także chodnika i przebudowę zjazdów. Na inwestycję gmina pozyskała ponad 100 tys. zł z Urzędu Marszałkowskiego.

Zakończyła się modernizacja szkół w Potęgowie i Łupawie. W Potęgowie wydzielono m.in. część przedszkolną, a w Łupawie poprawiono efektywność energetyczną budynku oraz przeprowadzono liczne prace remontowe. Koszt inwestycji to 6,2 mln zł.

We Wrześciu powstało nowe przedszkole. Jednokondygnacyjny budynek dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Jego budowa rozpoczęła się w lipcu ubiegłego roku. Koszt inwestycji to 5,5 mln zł.

Wójt podpisał umowę na przebudowę kolejnego etapu drogi gminnej między Kończewem i Stonowicami. Inwestycja obejmie przebudowę drogi na odcinku dwóch kilometrów, która zostanie utwardzona nawierzchnią betonową. Wartość inwestycji to 2,3 mln zł z czego 1,4 mln to dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Dwa kolejne budynki mieszkalne przy ul. Sikorskiego zbuduje gmina Kępice, która dostała na ten cel niemal 7 mln zł dofinansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego. W poprzednich latach gmina pozyskała na ten cel łącznie 5 mln zł z Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa i Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Trwa przebudowa półkilometrowej ulicy Kolejowej i łącznika z ulicą Witosa w Damnicy. Droga będzie miała nową nawierzchnię, chodniki i zatokę autobusową. Powstaną też nowe miejsca postojowe i oświetlenie. Koszt inwestycji to prawie milion złotych

Rozpoczęła się przebudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami na ulicy Fabrycznej w Dębniczkach. Starą, wykonaną z azbestocementu sieć, zastąpi nowa instalacja. Po zakończeniu prac ziemnych przebudowana zostanie nawierzchnia drogi.

POWIAT W LICZBACH

18

tys. zł przeznaczyły w tym roku władze powiatu na stypendia dla najbardziej zdolniejszych uczniów.

więcej na str. 3

4,4

mln zł przekażą do budżetu powiatu Lasy Państwowe na remonty dwóch dróg powiatowych w gminie Kępice.

więcej na str. 5

134

tysiące pasażerów skorzystało w lipcu i sierpniu z wakacyjnych połączeń autobusowych do najatrakcyjniejszych turystycznie miejscowości powiatu.

więcej na str. 3

400

tys. zł kosztowało zagospodarowanie terenu w Luleminie, na którym powstał park.

więcej na str. 7

23

mln zł kosztuje gruntowna modernizacja drogi powiatowej Bydlino-Wytowno

więcej na str. 5

Sukces linii wakacyjnych

Rekordowym zainteresowaniem pasażerów cieszyły się wakacyjne linie autobusowe, które uruchomił w tym roku samorząd powiatowy. Skorzystało z nich ponad 134 tysiące turystów i mieszkańców regionu słupskiego.

W tym roku Powiat Słupski we współpracy z operatorami PKS Słupsk i NordExpress zapewnił połączenia autobusowe do wszystkich nadmorskich miejscowości powiatu słupskiego: Ustki, Dębiny, Czołpina czy Rowów, a także do innych atrakcyjnych turystycznie zakątków regionu: Swołowa, Starkowa, Kluk oraz nad jeziora w Krzynie, Dobrej i Obłężu.

Wszystkie linie obsługiwane były nowoczesnymi, komfortowymi autobusami, a rozkład jazdy ułożono w taki sposób, by turyści, którzy wybiorą się na wycieczkę czy plażowanie nie mieli problemu z powrotem do domu. Nowością w tym sezonie było autobusowe połączenie Ustki z Jarosławcem, którego funkcjonowanie było współfinansowane przez gminę Postomino. Łącznie Powiat uruchomił jedenaście linii wakacyjnych.

Tak bogata oferta sprawiła, że z przejazdów autobusami skorzystało najwięcej pasażerów w trzyletniej historii tych połączeń. Rok temu było to 125 tys. osób, a w teraz od lipca do końca sierpnia aż 134 tysiące. – To kolejny dowód na to, że gdy tylko stworzy się atrakcyjną, dopasowaną

do potrzeb pasażerów ofertę i zapewni wysoką jakość świadczonych usług, to transport zbiorowy może być dobrą alternatywą dla samochodu osobowego – mówi Marcin Kowalczyk, członek Zarządu Powiatu. – Dlatego wszystkie działania, które prowadzimy w zakresie transportu publicznego wiążą się z jakością. Kupujemy nowe

autobusy, tworzymy nowe linie autobusowe i dostosowujemy rozkłady jazdy do potrzeb mieszkańców. To przynosi efekty.

Połączenia wakacyjne są organizowane dzięki wsparciu finansowemu z Rządowego Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, jakie pozyskały władze powiatu.

Rekordowy nowy rok szkolny

Naukę w pierwszych klasach szkół ponadpodstawowych, prowadzonych przez Powiat Słupski, rozpoczęła w tym roku rekordowa liczba uczniów. To efekt niezwykle udanej rekrutacji.

Rok szkolny uważam za otwarty – to magiczne zdanie usłyszeli uczniowie powiatowych szkół, którzy uczestniczyli w uroczystych inauguracjach roku szkolnego. W Zespole Szkół Agrotechnicznych w Słupsku powitano osiem klas pierwszych, które złożyły uroczyste ślubowanie na sztandar szkoły. Łącznie w „Rolniczaku”, który zatrudnia 76 nauczycieli, uczyć się będzie 918 uczniów w 33 oddziałach. Wśród nich jest 240 uczniów klas pierwszych, z których 202 uczyć się będzie w technikum, a 38 uczęszczać będzie do szkoły branżowej. Jak przyznają władze powiatu – to rekordowa rekrutacja.

Równie rekordowo było w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce, gdzie naukę rozpoczęło 89 uczniów klas pierwszych. 67 z nich kształcić się będzie w technikum w zawodach technik mechanik i technik hotelarstwa, natomiast w Liceum

Ogólnokształcącym w oddziale mistrzostwa sportowego będzie ich 22. Łącznie w ZSOiT w Ustce uczyć się będzie 234 uczniów w 10 oddziałach, a szkoła zatrudnia 28 nauczycieli.

Nowy rok szkolny rozpoczął się także w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Damnicy, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa Specjalna i Szkoła Przystosowująca do Pracy. Placówka zatrudnia 55 nauczycieli i kształci dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W nowym roku szkolnym naukę podejmie w niej 97 uczniów, czyli 12 więcej, niż w poprzednim. W ośrodku znajduje się też 21 wychowanków objętych zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi, a w internacie SOSW mieszka 35 wychowanków. Z roku na rok ta liczba rośnie.

Natomiast Zespół Placówek Oświatowych w Ustce, w którym kształcą się młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym, tak jak w roku ubiegłym, otworzył cztery oddziały klasowe w Szkole Podstawowej w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii. Tu na zajęcia będzie uczęszczać 48 uczniów.

Starosta wyróżnił zdolnych uczniów

Dwa tysiące złotych dla ucznia szkoły podstawowej i trzy tysiące dla ucznia szkoły średniej. Takie stypendia otrzymali od starosty słupskiego najzdolniejsi uczniowie z powiatu.

Stypendia za osiągnięcia w nauce po raz pierwszy przyznano w nowej formule. W poprzednich latach pieniądze uczniom były wypłacane co miesiąc. W minionym roku Rada Powiatu zmieniła regulamin Lokalnego Programu Wspierania Uzdolnień Dzieci i Młodzieży w Powiecie Słupskim i wprowadziła zasadę, że stypendyści całą kwotę przyznanego stypendium będą otrzymywać jednorazowo. Pierwsi uczniowie według nowych zasad zostali uhonorowani w sierpniu.

O stypendia za wysokie wyniki i szczególne osiągnięcia w nauce wnioskowało 30 osób, w tym 28 uczniów szkół podstawowych z powiatu słupskiego. Wsparcie starosty otrzymało osiem osób. Uczniowie lub absol-

wenci szkół podstawowych z terenu powiatu słupskiego dostali po dwa tysiące złotych, a uczniowie ze szkół średnich po trzy tysiące. Łącznie na stypendia dla uczniów władze powiatu przeznaczyły w tym roku 18 tys. zł.

STYPENDYŚCI STAROSTY

- Alicja Puchała - Szkoła Podstawowa w Zagórzycy
- Agata Krzysztofowicz - Szkoła Podstawowa w Zagórzycy
- Tomasz Olszewski - Szkoła Podstawowa w Kobylnicy
- Maciej Węgrzyński - Szkoła Podstawowa w Kobylnicy
- Maja Szydloch - Szkoła Podstawowa nr 2 w Ustce
- Gabriela Warkocka - Zespół Szkół w Damnicy
- Justyna Karczewska - Liceum Ogólnokształcące w Ustce
- Gracjan Kaźmierczak - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce

Upamiętnili pierwszego starostę

170-ciu uczestników zgromadził „XIX Rajd Rowerowy im. Stanisława Kądziała Szlakiem Domów Pomocy Społecznej”, zorganizowany przez Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Przyjaciel” oraz Dom Pomocy Społecznej w Machowinku.

Imprezę patronatem objął i osobiście w niej uczestniczył starosta słupski Paweł Lisowski. Przed startem delegacja uczestników złożyła wieniec upamiętniający przedwcześnie zmarłego, pierwszego po reformie administracyjnej starostę słupskiego Stanisława Kądziała. W jej skład wchodził poza starostą, dyrektorami jednostek samorządowych, również mieszkańcy

30

km pokonali na rowerach uczestnicy rajdu

domów pomocy społecznej w Lubuczewie, Machowinie i Machowinku oraz syn byłego starosty Maciej Kądziała z rodziną. Następnie przed budynkiem starostwa odbyło się uroczyste otwarcie rajdu. Uczestniczyła

w nim m.in. prezydent Słupska Krystyna Danilecka-Wojewódzka, która towarzyszyła rowerzystom do granic miasta.

Spod starostwa w asyście policji uczestnicy rajdu pojechali do Domu Pomocy Społecznej w Lubuczewie, gdzie powitano ich poczęstunkiem i występem wokalnym. Drugi etap rajdu wiódł drogami leśnymi do Machowina, gdzie przy Domu Pomocy

Społecznej na rowerzystów czekał ciepły poczęstunek. Przejazd przez miejscowość zabezpieczali strażnicy gminni z gminy Ustka.

Po chwili odpoczynku rajd leśnymi duktami ruszył do DPS w Machowinku.

Tam, po pokonaniu trzydziestu kilometrów, przyszedł czas na zabawę i odpocznik. Na uczestników czekali animatorzy z ekipy Super Junaka, popcorn, wata cukrowa, lody, potrawy z grilla oraz konkursy, w których można było wygrać bogato wyposażony rower. O oprawę muzyczną finałowego festynu, podczas którego wręczono nagrody dla najmłodszych i najstarszych uczestników rajdu, zadbał Piotr Kozłowski

Współorganizatorami rajdu byli: Klub Turystyki Rowerowej „Bezkręś”, DPS Lubuczewo, DPS Machowino. Wsparcie okazali także Straż Gminna z gminy Ustka, Nadleśnictwo Ustka oraz policja. Impreza została zorganizowana m.in. dzięki wsparciu finansowemu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Będą szkolić rodziców

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej prowadzi nabór na szkolenie „Szkoła dla Rodziców”, które skierowane jest do mieszkańców powiatu słupskiego.

Szkolenie prowadzone będzie w cyklu cotygodniowych dziesięciu spotkań, w łącznym wymiarze czterdziestu godzin, w siedzibie PCPR w Słupsku, w godzinach popołudniowych.

Celem głównym szkolenia jest przygotowanie rodziców do budowania zdrowych, konstruktywnych relacji z dziećmi i młodzieżą poprzez rozwijanie umiejętności wychowawczych zgodnie z autorytatywnym stylem wychowania.

Szkolenie, które ma rozpocząć się w październiku, będzie prowadzić dwóch wykwalifikowanych trenerów.

ZGŁOSZENIA

Osoby, które chcą wzmocnić swoje kompetencje opiekuńczo-wychowawcze mogą się zgłaszać do PCPR w Słupsku pod nr tel. 665 825 505 lub 59 8414311.

Nadleśnictwa dofinansują budowę dróg

Ponad cztery miliony złotych otrzymał od Lasów Państwowych słupski samorząd powiatowy. Pieniądze mają być przeznaczone na przebudowę dwóch dróg powiatowych w gminie Kępice.

Pierwsza z dróg przeznaczonych do przebudowy to trzykilometrowa trasa z Biesowiczek do Lipnika. W ramach inwestycji planowane jest wykonanie na istniejącej nawierzchni jezdni dwóch warstw bitumicznych oraz obustronnych poboczy z kruszywa o szerokości jednego metra. Według szacunków przebudowa drogi będzie kosztowała trzy miliony złotych. Aż 2,4 mln zł na ten cel przekazało Nadleśnictwo Warcino ze środków Funduszu Leśnego.

Druga to droga z Darnowa do granic powiatu o długości 2,6 km. Tu także planowane jest ułożenie dwóch nowych warstw bitumicznych na istniejącej jezdni oraz wybudowanie metrowej szerokości poboczy z kruszywa. To przedsięwzięcie ma kosztować 2,5 mln zł. Kwotę dwóch milionów na ten cel przeznaczyło także ze środków Funduszu Leśnego Nadleśnictwo Dretyń.

By pieniądze z Lasów Państwowych mogły trafić do budżetu powiatu, konieczne było przyjęcie w tej sprawie

5,6

kilometrów dróg zostanie przebudowanych dzięki dofinansowaniu z Lasów Państwowych.

w tej sprawie uchwały przez Radę Powiatu, co też zostało zrobione na sierpniowej sesji samorządu. Lasy Państwowe postanowiły wydatnie dofinansować przebudowę obu dróg, gdyż są to trasy często używane przez leśników m.in. do przewożenia drewna pozyskiwanego z lasu.

Budowa ważnej drogi na finiszu

Pełną parą idą prace przy przebudowie prowadzącego nad morze fragmentu drogi powiatowej Bydolino-Wytowno. Wartość ponad 23 mln zł prace mają zakończyć się jeszcze w tym roku.

Prace drogowe podzielone są na dwa etapy. Pierwszy obejmuje trzykilometrowy odcinek od skrzyżowania z drogą krajową na Ustkę w Bydlinie do Machowina. W ramach prac poszerzana do sześciu metrów jest jezdnia, powstaje też ciąg pieszo-rowerowy w Bydlinie. Inwestycja obejmuje też budowę chodników, zatok autobusowych, wysp dzielących drogę i zjazdów oraz przebudowę dwóch mostów.

Pierwszy etap inwestycji to koszt 11,5 mln zł, z czego 10,4 mln zł stanowi dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych. Resztę pieniędzy wyłożyły Powiat Słupski i gminy Ustka i Słupsk. Starostwo Powiatowe przekazało na tę inwestycję 560 tys. zł, gmina Ustka 350 tys. zł, a gmina Słupsk 210 tys. zł.

Drugi etap inwestycji obejmuje przebudowę kolejnego odcinka tej drogi z Machowina w kierunku Wytowna o długości 4,20 km. Prowadzone prace polegają na modernizacji

jezdni wraz z jej poszerzeniem do sześciu metrów oraz wzdłuż fragmentów trasy na budowie przyległych i odsuniętych od jezdni chodników z kostki betonowej o szerokości dwóch metrów.

W ramach przebudowy powstanie też pięć zatok autobusowych oraz zjazdów z kostki betonowej na posesje i tereny przyległe do pasa drogowego. Zaplanowano też modernizację trzech skrzyżowań oraz budowę poboczy utwardzonych kruszywem łamanym o szerokości metra i wysp odginających tor jazdy na wlocie do miejscowości. Po zakończeniu prac zamontowane zostaną również oznakowanie poziome i pionowe, a także oznakowanie aktywne, w postaci radaru z tablicą informującą o prędkości ruchu pojazdu.

7,2

kilometra ważnej drogi zyska nową nawierzchnię oraz pobocza

Drugi etap inwestycji to koszt 11,5 mln zł, z czego 5,7 mln zł stanowi dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wkład powiatu i gminy Ustka wyniósł po 2,9 mln zł.

Droga powiatowa na odcinku Bydolino-Wytowno od lat była w bardzo złym stanie technicznym. Jest jednym z ważniejszych ciągów komunikacyjnych w powiecie, nie tylko z punktu widzenia okolicznych mieszkańców, ale również ze względu na rozwój turystyki w tym regionie. Jej przebudowa wpisuje się także w modernizację drogi krajowej nr 21 i stanowi też alternatywne połączenie z nadmorskimi miejscowościami takimi jak Ustka, Rowy czy Poddąbie.

Zakończenie wszystkich prac ma nastąpić jeszcze w tym roku.

Prace prowadzone są niemal na całej długości inwestycji. Poszczególne odcinki są jednak na różnym poziomie zaawansowania prac.

Strażacka reprezentacja na zawodach krajowych Awanse nauczycieli

Kobieca drużyna Ochotniczej Straży Pożarnej z Mielna, w gminie Dębica Kaszubska, reprezentowała powiat słupski w Krajowych Zawodach Sportowo-Pożarniczych OSP w Kalwarii Zebrzydowskiej. Panie medalu nie zdobyły, ale i tak mogły być z siebie zadowolone.

Krajowe Zawody Sportowo-Pożarnicze OSP odbyły się w sobotę, 26 sierpnia, na stadionie MKS Kalwaianka w Kalwarii Zebrzydowskiej w ramach przygotowania jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych.

Krajowe Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych są zwieńczeniem czteroletniego cyklu, w którym udział bierze ponad sto tysięcy członków OSP. Zawody są kluczowym elementem przygotowania i weryfikacji gotowości jednostek OSP zarówno w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, jak i poza nim do udziału w działaniach ratowniczych. To największe i najważniejsze zawody realizowane w środowisku ochotniczych straży pożarnych w kraju. Powiat słupski reprezentowała kobieca drużyna Ochotniczej Straży Pożarnej w Mielnie, w gminie Dębica Kaszubska.

Wjazd na południe Polski był możliwy dzięki wcześniejszemu zwycięstwu w zawodach wojewódzkich, w których panie z Mielna wystąpiły po raz pierwszy. Z liczącego 181 mieszkańców Mielna do Małopolski pojechały Marzena Wyka – dowódca, Agnieszka Kuklińska, Julia Dawidowicz, Jagoda Nintza, Magdalena Kondras, Oliwia Dawidowicz, Inez Matuszewska, Karolina Mazur, Katarzyna Miłuch oraz Dariusz Stawicki. Drużyna składa się ze zgranych kobiet, w różnym wieku, z odmiennymi charakterami i temperamentami. Matki, córki, żony, gospodynie, uczennice, kobiety czynne zawodowo, które łączą treningi pod okiem naczelnika Dariusza Wonitowego z życiem codziennym. Jak same przyznają – Ochotnicza Straż Pożarna jest dla nich tradycją pokoleniową.

Warto przypomnieć, że Ochotnicza Straż Pożarna w Mielnie funkcjonuje od 1970 r., a jej członkami byli początkowo sami mężczyźni. W 2007 r. powstała kobieca drużyna OSP i od tego czasu drużyny nie mają sobie równych na zawodach gminnych. Na stopniu powiatowym nigdy nie zeszły z podium. Sześciokrotnie były mistrzyniami powiatu, siedmiokrotnie zajmowały drugie miejsca, a raz trzecie.

W Kalwarii Zebrzydowskiej wzięło udział 39 najlepszych drużyn pożar-

Kobieca drużyna OSP z Mielna.

nicznych z OSP z poszczególnych województw – 19 kobiecych i 20 męskich. Obecni byli również zwycięzcy poprzednich zawodów szczebla krajowego, które w 2019 r. odbyły się w Polanicy-Zdroju. Zmagania, które oceniała komisja sędziowska, odbywały się w dwóch konkurencjach: ćwiczenie bojowe oraz sztafeta pożarnicza 7 x 50 m z przeszkodami. Rywalizacja była zacięta, a ostatecznie

OSP Mielno zajęła przedostatnie, 18. miejsce.

Organizatorem Krajowych Zawodów Sportowo-Pożarniczych OSP był Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej we współpracy z gminą Kalwaria Zebrzydowska.

Transport druhen z OSP Mielno na zawody w Kalwarii Zebrzydowskiej zapewnił Powiat Słupski.

Czworo nauczycieli ze szkół, prowadzonych przez samorząd powiatowy, zdobyło stopień nauczyciela mianowanego. Wcześniej musieli zdać egzamin przed komisją egzaminacyjną, powołaną do sprawdzenia ich wiedzy i umiejętności przez Zarząd Powiatu Słupskiego. Awansowanym nauczycielom akty mianowania, podczas uroczystości w starostwie, wręczył starosta Paweł Lisowski.

Akty mianowania otrzymali Monika Kazuła, wychowawca w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ustce oraz Powiatowej Bursie Młodzieżowej w Ustce; Hubert Stecka, pedagog w Zespole Placówek Oświatowych w Ustce; Małgorzata Balcerzak – Mirocha, pedagog – logopeda w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Słupsku oraz Dorota Szpak – nauczyciel zajęć edukacyjno – terapeutycznych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Damnicy.

Wyróżnienia dla lokalnych artystów

Białe Bociany – najważniejsze nagrody kulturalne w powiecie wręczone. W tym roku uhonorowano nimi zespoły Kłęcinianki i Pomorzacy oraz aktorkę i animatorkę kultury Magdalenę Płanetę.

Gala Białego Bociana to jedno z najbardziej oczekiwanych wydarzeń kulturalnych w powiecie słupskim. Corocznie gromadzi twórców, artystów, pasjonatów kultury oraz lokalną społeczność. Przyznawane przez starostę nagrody, które trafiają do wyróżniających się twórców i animatorów kultury z powiatu słupskiego są wyrazem uznania za wkład w rozwój i promocję sztuki oraz dziedzictwa kulturalnego w regionie.

W trakcie gali, która odbyła się w damnickim pałacu, starosta Paweł

Lisowski podkreślał znaczenie kultury jako nośnika wartości, tradycji i tożsamości lokalnej społeczności. Wskazał również na rolę, jaką działacze kultury odgrywają w budowaniu mostów między pokoleniami oraz w tworzeniu wspólnoty, opartej na szacunku dla różnorodności artystycznej. Podkreślił też, że to właśnie działacze kultury stanowią fundament kulturalnego bogactwa powiatu słupskiego.

Wydarzenie urozmaicił występ muzyczny Izabeli Ługowskiej przy akompaniowaniu Kamila Kuczborskiego oraz

wystawa obrazów, podsumowująca III Powiatowy Plener Malarski „Oczami baronowej Klary”. Zaprezentowano na niej obrazy dwudziestu artystów z całego kraju, którzy swoje prace stworzyli podczas tygodniowego pobytu w Damnicy. Można więc było obejrzeć realistyczne pejzaże, abstrakcyjne kompozycje i surrealistyczne eksperymenty realizowane różnymi technikami malarskimi.

Na wystawie zaprezentowano prace: Urszuli Jagodzińskiej, Mieczysława Bednarskiego, Ewy Dębowskiej, Tadeusza Drozdowskiego, Macieja Gawłaka, Elwiry Gockowiak, Tomasza Grońskiego, Ewy Grużewskiej, Krzysztofa Grzejszczaka, Krystyny Hrehorowicz, Elżbiety Kalińskiej, Lilii Kępskiej, Ireny Parniewskiej, Stanisława Śledzińskiego, Elżbiety Wiśniewskiej, Zuzanny Winnickiej, Anny Wojewody, Zdzisława Żmudzińskiego, Tomasza Starzyńskiego Sebastiana Starzyńskiego.

– Organizacja takiego wydarzenia wymaga staranności i zaangażowania, ale efekty są nieocenione dla wszystkich uczestników – mówiła Sandra Winnicka, dyrektor Centrum Kultury Powiatu Słupskiego. – Rozwijanie idei plenerów malarskich na terenie powiatu słupskiego jest ważnym krokiem w pielęgnowaniu sztuki oraz budowaniu społeczności artystycznej, która będzie inspirować i rozwijać przez wiele lat.

Organizatorami gali byli Starostwo Powiatowe w Słupsku i Centrum Kultury Powiatu Słupskiego.

LAUREACI PLEBISYTU

NAGRODY BIAŁEGO BOCIANA

Zespół Ludowy Kłęcinianki

Nagrodzony za pielęgnowanie przez ponad pół wieku kurpiowskiej tradycji, języka, obyczajów i kuchni. Zespół z gminy Głównyce prezentuje kolejnym pokoleniom tradycję kurpiowską, równocześnie integrując mieszkańców i zapewniając dostęp do prawdziwej i żywej kultury regionalnej. Zespół bierze udział w licznych występach na imprezach rangi gminnej, powiatowej i wojewódzkiej godnie reprezentując cały powiat słupski. Elementy folkloru, w tym niezrozumiała dla wielu gwara kurpiowska, zachowały się dzięki członkom zespołu do dziś. To zespół, który łączy pokolenia.

Zespół wokalny-taneczny Pomorzacy

Nagrodzony za propagowanie kultury regionalnej, w tym szczególnie kultury słowińskiej i Kaszubów Nadlebskich poprzez taniec, śpiew, stroje. To jeden z niewielu istniejących tak długo zespołów dziecięcych, sięgających w swoich działaniach po utwory ludowe. Zespół z gminy Ustka rokrocznie występuje w wielu konkursach i festiwalach o zasięgu ponadregionalnym, w tym międzynarodowym. W swoim dorobku oprócz teledysku do utworu „Zielona lipka”, ma także kilka płyt. W 2023 roku uzyskał stypendium Starosty Powiatowego na wydanie kolejnej.

Magdalena Płaneta

Nagrodzona za pracę u podstaw z lokalnymi społecznościami, szerzenie kultury w miejscowościach oddalonych od dużych ośrodków, autorskie projekty społeczne kierowane do mieszkańców powiatu słupskiego, zdobyte za nie nagrody i wyróżnienia w konkursach. Aktorka Nowego Teatru w Słupsku od ponad dziesięciu lat mieszka i pracuje na terenie powiatu słupskiego – tworząc autorskie projekty społeczne, realizując własne spektakle, pracując z ochotniczymi grupami, przygotowując recytatorów i realizując warsztaty dla dzieci, dorosłych i seniorów. Ilość osób, z którymi pracowała jest niemiernalną, wiele z nich można obecnie zobaczyć na afiszach teatrów całego kraju, ekranach telewizorów

Nagrody specjalne

- Anna Kowalczyk
- Paweł Żmuda
- KGW w Rowach
- Anna Łozowska-Patynowska
- Marta Turkowska

Wyróżnienia

- Renata Sztabnik
- Zofia Batycka-Tetlak
- Koło Gospodyń Wiejskich w Widzinie
- Małgorzata Sędrowicz

Nowy park w Luleminie

Mieszkańcy Lulemina w gminie Kobylnica mają do dyspozycji nowe miejsce rekreacyjne i integracyjne. W centrum miejscowości powstał park. Koszt inwestycji to prawie 400 tysięcy złotych.

WLuleminie na potrzeby parku wytyczono i utwardzono ścieżki, wykonano oświetlenie, zamontowano elementy małej architektury takie jak ławki, stojaki rowerowe oraz kosze na śmieci. W centralnym punkcie parku powstało specjalne miejsce na ognisko.

W wyniku zagospodarowania terenu wokół rzeki Kwaczy nasadzone zostały drzewa, krzewy, byliny oraz bogato kwitnąca roślinność. Kwiaty nie tylko przyjemnie urozmaicają otoczenie poprawiając tym samym estetykę otoczenia, ale również zwiększą bioróżnorodność w celu ochrony populacji zapylaczy, w tym pszczół.

Całkowity koszt inwestycji to około 400 tysięcy złotych. Zadanie zostało sfinansowane z pieniędzy z budżetu gminy Kobylnica oraz środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzec Rozwoju Obszarów Wiejskich. Kwota dofinansowania wyniosła 232 tys. złotych.

Pump track nabiera kształtów

Trwają prace na budowie pump tracku w Łupawie, w gminie Potęgowo. Wykonawca korzystając z dobrej pogody wykonuje na torze nawierzchnię asfaltową. Zgodnie z planem inwestycja ma być zakończona już we wrześniu.

Pump track to obiekt sportowo-rekreacyjny w formie asfaltowego toru rowerowego składający się z garbów, zakrętów profilowanych oraz małych hoppek ułożonych w takiej kolejności, aby było możliwe rozpędzanie się i utrzymywanie prędkości na torze bez pe-

dałowania. Przeszkody toru wraz z zakrętami będą tworzyć zamkniętą pętlę, po której będzie można jeździć w obu kierunkach. Będzie składał się z dwóch rodzajów torów – Flowtrack o długości toru 217 m oraz tor dla początkujących Mini Pump o długości 73 m.

Koniec z błotem i podtopieniami

Fot. UM Kępice

370-metrowy odcinek drogi gminnej z Węgorzyna do Darnowa w gminie Kępice zostanie zmodernizowany. Jest to już kolejny ciąg komunikacyjny w gminie Kępice, który przejdzie modernizację. Gruntowa obecnie szosa, szczególnie w okresach wiosenno-jesiennych, przysparzała sporo problemów okolicznym mieszkańcom. W jej nawierzchni znajdują się spore ubytki, a po intensywnych

opadach deszczu zdarzają się miejscowe podtopienia. Teraz poprawi się bezpieczeństwo i komfort. W ramach inwestycji do końca roku zostaną ułożone płyty, które utwardzą przejazd i zwiększą komfort mieszkańców dojeżdżających do swoich posesji. Inwestycja zyskała dofinansowanie z Nadleśnictwa Dretuń kwotą w wysokości 325 tysięcy złotych, co stanowi 80 procent jej wartości.

Lepsze drogi we Wrześcu

Rozpoczęła się modernizacja ulic Leśnej i Łąkowej we Wrześcu, w gminie Słupsk. W ramach inwestycji wykonane zostaną drogi o łącznej długości prawie dwóch kilometrów wraz z kanalizacją deszczową, chodnikami, zjazdami oraz niezbędnym oświetleniem. W celu poprawy bezpieczeństwa powstaną również progi zwalniające oraz wyspy na skrzyżowaniach.

Inwestycja realizowana jest przez firmę Strabag w ramach „Rządowego programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019–2026”. Zakończenie prac, zaplanowane na lipiec przyszłego roku i do tego czasu mogą pojawić się czasowe utrudnienia w ruchu drogowym.

Odnawiają pomnik

Fot. UG Darnica

Przy pomniku Bitwy pod Mianowicami trwają prace budowlano-konserwatorskie polegające m.in. na usunięciu wtórnych zapraw mineralnych, oczyszczeniu obiektu z ziemi i roślinności, rekonstrukcji pęknięć glazu i spoin. Kamienie zostaną też zdezynfekowane i ustabilizowane, a ubytki

będą uzupełnione. Już na początku jesieni pomnik będzie cieszył swoim nowym odrestaurowanym wyglądem. Całkowity koszt zadania wynosi 65 tys. zł z czego 60 proc. stanowi dofinansowanie ze środków Lokalnej Grupy Działania Partnerstwo Dorzeczne Słupi.

Muzyczne emocje na jubileusz

Koncertem Patrycji Markowskiej zakończyła się inauguracja obchodów 120-lecia budynku Starostwa Powiatowego w Słupsku. Podsumowaniem uroczystości będzie specjalna sesja Rady Powiatu, którą zaplanowano na listopad.

Obchody upamiętniające oddanie do użytku siedziby władz powiatu rozpoczęły się 27 sierpnia zwiedzaniem zabytkowego budynku. Orowadzał po nim znawca historii miasta Tomasz Urbaniak. Zainteresowanie poznaniem zakamarków i historii siedziby władz powiatowych cieszyło się tak dużym zainteresowaniem, że trzeba było je przedłużyć o godzinę. W międzyczasie Centrum Kultury Powiatu Słupskiego przed budynkiem przygotowało zajęcia artystyczne m.in. warsztaty bębniarskie i malowania na drewnie, zajęcia z jogi, a dla najmłodszych malowanie twarzy i animacje.

Część oficjalna rozpoczęła się późnym popołudniem od podzielnia przez starostę słupskiego Pawła Lisowskiego trzypiętrowego, jubileuszowego tortu wśród uczestników wydarzenia. Były też okolicznościowe wystąpienia starosty oraz zaproszonych gości – samorządowców z powiatu słupskiego. Następnie rozpoczęła się część muzyczna wydarzenia.

Zanim na scenie pojawiła się główna gwiazda wieczoru, już o godzinie 18 zgromadzoną na ulicy Szarych Szeregów publiczność, rozgrzał zespół Lord – Sound of Queen. Szczecińscy muzycy, zainspirowani kolejną rocznicą odejścia Freddiego Mercury'ego, od dwudziestu lat z powodzeniem występują na krajowych i zagranicznych scenach, wykonując największe hity zespołu Queen z lat 70. i 80. W Słupsku można było usłyszeć świetnie zagrane i zaśpiewane covery, w tym nieśmiertelne „We Are the Champions”

To był jednak przedsmak jeszcze większych emocji, które rozpoczęły się dwie godziny później, gdy na scenie pojawiła się Patrycja Markowska ze swoim zespołem. Utalentowana artystka, córka Grzegorza Markowskiego, słynnego lidera Perfectu, zaprezentowała swoje największe przeboje, takie jak „Jeszcze raz” oraz „Świat się pomylił” z wydanej w 2007 roku płyty o tym samym tytule. Nie zabrakło też nowszych ka-

walków, jak choćby tych z dziewiątego albumu piosenkarki pt. „Wilczy pęd”, który swoją premierę miał rok temu. Wokalistka z każdym kolejnym utworem przekazywała publiczności sporą dawkę pozytywnej energii, zapraszając do wspólnego śpiewania.

Niewątpliwie ważnym elementem wieczornego wydarzenia, było podświetlenie fasady odrestaurowanego gmachu starostwa zmieniającymi się kolorami. Przypomniały one o obecności jubilata, a także nadały odpowiedniego charakteru i niezapomnianego nastroju koncertowi Patrycji Markowskiej.

Mimo że aura nie rozpieszczała zgromadzonej publiczności to muzyczne świętowanie urodzin otwartej w 1903 roku siedziby władz powiatu było bardzo udane. Oba wyjątkowe koncerty z pewnością zapisały się nie tylko w pamięci artystów i słupskiej publiczności, ale również na kartach historii tego reprezentacyjnego budynku.

Pomoc dla dzieci musi być skoordynowana

Rozmowa z Anetą Pirką, dyrektor Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słupskiego

– Pomoc dzieciom i młodzieży z problemami, aby była skuteczna musi być dopasowana do potrzeb osób tej pomocy oczekujących. Prowadziliście wspólnie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w ostatnim czasie badania diagnostyczne wśród młodych mieszkańców powiatu słupskiego, które mają ułatwić dobranie właściwych działań wspierających. Skąd pomysł na te badania?

– Powiat słupski, jako jeden z 38 powiatów z całej Polski, przystąpił do realizacji zadania pn. „Organizacja i realizacja projektu innowacyjno-wdrożeniowego w zakresie oceny funkcjonalnej”, polegającego właśnie na badaniu i opracowaniu modelowych rozwiązań na rzecz świadczonego lokalnie międzysektorowego wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin na podstawie metodyki oceny funkcjonalnej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia – ICF.

– Celem projektu jest wypracowanie modelu rozwiązań, które pozwolą na efektywne zarządzanie lokalnym wsparciem dla dzieci i młodzieży w wymiarze międzysektorowym. Czy taki opracowany przez naukowców model może być użyteczny w praktyce, czy badania poszerzą jedynie naszą wiedzę w tym zakresie.

– Taki model będzie jak najbardziej użyteczny w praktyce, jeśli oczywiście naukowcy wezmą pod uwagę nasze spostrzeżenia. Nasze, czyli zespołów pracujących w tych 38 powiatach. Niestety nie ma złotego środka i jeden model dla wszystkich nie spełniłby swojej roli. Dlatego też słusznie do projektu zostały zaproszone powiaty bardzo różniące się uwarunkowaniami, tj. z różną gęstością zaludnienia, małe i duże powierchniowo, powiaty grodzkie, powiaty ziemskie i ziemsko-grodzkie. To miało na celu zbadanie i pokazanie jak różne rozwiązania mogą być najlepsze dla nas. Prowadzane w ramach projektu badania

poszerzyły naszą wiedzę w tym zakresie. Poszerzyły wiedzę zarówno naszą, jak i naukowców opracowujących model współpracy oraz pracowników Ministerstwa Edukacji i Nauki, którzy nas wspierali w realizacji tego zadania, słuchali naszych uwag, rozmawiali na temat proponowanych rozwiązań.

– Cały czas mówimy o wsparciu w wymiarze międzysektorowym, jak należy tę międzysektorowość rozumieć?

– Międzysektorowość w naszej pracy nie jest niczym nowym, jednak tutaj chodzi o bezpośrednią pomoc i wsparcie dla dzieci i ich rodzin. W celu udzielenia wsparcia niezbędnego dziecku, uczniowi czy jego rodzinie należy znać jego potrzeby. Tutaj niezbędna jest współpraca międzysektorowa. Począwszy od urodzenia dziecka, już na oddziale neonatologii powinny być wprowadzane dane do systemu informatycznego, następnie powinny robić to inne osoby zajmujące się dzieckiem, a więc położna, lekarz pediatra, inni specjaliści, wychowawca w żłobku, pracownik pomocy społecznej, pedagog, psycholog, nauczyciel w szkole, itd. Chodzi o to, aby nie powielać tych samych badań, nie prowadzić znowu tych samych obserwacji, które inny specjalista już prowadził. Jeśli będzie stworzony ten system, do którego będą miały dostęp osoby uprawnione, dziecko uzyska pomoc szybciej i skuteczniej. Drugim aspektem międzysektorowości jest wzajemna pomoc i współpraca na rzecz dziecka już nie przy badaniu, ale także przy udzielaniu konkretnego wsparcia. Pomyśl od razu o tym, że w udzielaniu wsparcia jak najbliżej miejsca zamieszkania. Niezbędna jest więc współpraca powiatu z gminami, MOPS-ami, GOPS-ami, PCPR, organizacjami pozarządowymi, lokalnymi przedsiębiorcami, służbą zdrowia, itp.

– Projekt, który realizujecie wspólnie z Uniwersytetem Śląskim i pozostałymi uczelniami ma opinię bardzo innowacyjnego. Czy do tej pory nikt nie próbował opracować takiego modelu, czy ta innowacyjność związana jest z czymś innym.

– Nie było do tej pory tak konkretnie przygotowanego modelu wsparcia dla dzieci i rodzin. Nie ma dzisiaj formalnej współpracy i możliwości prawnych do wymiany takich informacji, danych i współpracy przy udzielaniu wsparcia. Dzisiaj to działa tylko na zasadzie wzajemnych relacji międzyludzkich, naszych „znajomości”, które pomagają udzielić potrzebującym tego wsparcia. Potrzebne są zmiany w tym zakresie.

– Prowadziliście badania z wykorzystaniem opracowanych przez uczelnię narzędzi diagnostycznych. Jak oceniacie wyniki, które pozyskujecie? Czy to informacje nowe, których wcześniej nie posiadaliście, czy może wyniki badań są jedynie potwierdzeniem wiedzy, którą już mieliście?

– Użyteczność tego narzędzia w zakresie realizacji procesu wsparcia jest wysoka. Wartością dodaną jest to, że można monitorować podejmowane zadania i wychodzić na bieżąco naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom rodziców i dzieci. Jeśli wpisane dane będą obejmowały dane imienne oraz możliwość kontaktu z osobą realizującą wsparcie, to należy ten system ocenić wysoko. Biurokracji jest jednak więcej – wątpliwości co do tego, kto odpowiadałby za zebranie wszystkich danych i ich

poprzez bieżący podgląd realizowanych form oraz wyników ewaluacji.

– Ile osób przebadaliście w trakcie realizacji tego projektu?

– W projekcie przebadaliśmy 210 uczniów oraz 420 dzieci z terenu powiatu słupskiego. Do udzielenia wsparcia wybrano 10 dzieci i ich rodzin oraz 10 uczniów. Udzielone wsparcie polegało na przeprowadzeniu diagnozy, badań lekarskich, pomocy psychologicznej, logopedycznej, wsparciu w realizacji pasji, które wpłyną na dalszy rozwój dziecka. W tym celu dla osób objętych programem zakupiliśmy np. karnety na basen, profesjonalny aparat fotograficzny, pomoce dydaktyczne, tablety i sprzęt do rehabilitacji. Łączna kwota, jaką wydatkowano na samo wsparcie to nieco ponad 30 tys. zł.

– Jakie korzyści z uczestnictwa w tym projekcie odniosą dzieci i młodzież, które potrzebują wsparcia, czy zmieni on coś w tej kwestii w naszym powiecie?

– Projekt, według założeń, miał nie tylko na celu udzielać wsparcia potrzebującym dzieciom, uczniom i ich rodzinom, ale to co uważam za najważniejsze, zbudować sieć współpracy instytucji i pracujących w nim ludzi z poszczególnych sektorów, do których będą się mogły zgłosić. Ważne dla osób potrzebujących wsparcia jest to, aby mogły dostać pomoc sprawnie i kompleksowo, bez poszukiwania i błędzenia często „po omacku”. W jednej instytucji, do której trafią w pierwszej kolejności lub która wskaże jakiś problem do rozwiązania lub zbadania, otrzymują potrzebne adresy i zakres pomocy. Dzięki udziałowi Powiatu Słupskiego oraz zaangażowaniu gmin z naszego powiatu i ich jednostek organizacyjnych w projekcie udało się stworzyć platformę internetową dla mieszkańców powiatu poświęconą wsparciu dziecka i rodziny. Pozyskując informacje w ramach sieci wsparcia międzysektorowego oraz finansując przebudowę strony internetowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Słupsku, powstało w efekcie doskonałe narzędzie do wsparcia osób tego potrzebujących, które będzie cały czas ewaluowane, udoskonalane, rozszerzane o kolejne dane. Nadal jednak brakuje uregulowań prawnych, które zobligują do współpracy m.in. służbę zdrowia, ale też pozwolą na taką współpracę i wspólne wsparcie, zwłaszcza jeśli chodzi o ochronę danych osobowych.

– Dziękuję za rozmowę.

WAŻNE DLA OSÓB POTRZEBUJĄCYCH WSPARCIA JEST TO, ABY MOGŁY DOSTAĆ POMOC SPRAWNIE I KOMPLEKSOWO, BEZ POSZUKIWANIA I BŁĄDZENIA CZĘSTO „PO OMACKU”. W JEDNEJ INSTYTUCJI, DO KTÓREJ TRAFIĄ W PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI LUB KTÓRA WSKAŻE JAKIŚ PROBLEM DO ROZWIĄZANIA LUB ZBADANIA, OTRZYMUJĄ POTRZEBNE ADRESY I ZAKRES POMOCY.

wprowadzenie. Niezbędne jest uściślenie, kto odpowiada za prowadzenie dokumentacji. W naszej ocenie trudnością będzie dotarcie do wszystkich form pomocy, jakie realizuje dziecko wraz z rodziną. Oprócz wprowadzania danych w systemie LimeSurvey każda osoba współpracująca z rodziną i dzieckiem, prowadziłaby niezależną, obowiązującą w danej placówce dokumentację. Wartością dodaną jest na pewno możliwość monitorowania udzielanego wsparcia

Lato pełne przygód

Zajęcia kreatywne, zabawy ruchowe i wycieczki – to tylko niektóre z atrakcji kolejnej edycji „Warsztatów pod palmą”, organizowanych dla dzieci i młodzieży przez Centrum Kultury Powiatu Słupskiego.

je własne naczynia z gliny, a podczas warsztatów z projektowania mody tworzyły własne ubrania. Warsztaty nie ograniczały się tylko do zajęć w pomieszczeniach, ale także na świeżym powietrzu. Grupa odwiedziła także gdański ogród zoologiczny oraz wzięła udział w zajęciach edukacyjnych, prowadzonych przez pracowników Nadleśnictwa Damnica, podczas których poznawała m.in. różne gatunki drzew i owoców leśnych. Podsumowaniem zajęć w lesie było wspólne pieczenie kiełbasek w miejscu udostępnionym przez Koło Łowieckie „Cietrzew”.

Drugi tydzień zajęć rozpoczął się od warsztatów „Eksperymentarium”, prowadzonych przez profesor Annę Jarosiewicz i doktor Katarzynę Bigus z Uniwersytetu Pomorskiego, które wspólnie z dziećmi zgłębiały tajniki życia podwodnego. Z kolei zajęcia z joginką – Marceliną Rozwadowską wprowadziły uczestników w świat relaksującego sportu. Kolejną z wakacyjnych atrakcji były odwiedziny w Białym Spichlerzu w Słupsku, gdzie dzieci poznały życie i twórczość Stanisława Ignacego Witkiewicza oraz historię miasta.

Dziewiąty dzień upłynął na grze terenowej „Shrek i osioł w podróży”, podczas której uczestnicy musieli rozwiązywać zagadki i wykonywać różnego rodzaju zadania specjalne. Ostatniego dnia warsztatów aktorka Magdalena Płaneta z Teatru Planeta M poprowadziła zajęcia teatralne, podczas których dzieci mogły się wykazać kreatywnością, tworząc piękne kukły „duchów wakacji” i odgrywając zabawne scenki.

– Organizacja warsztatów była niezwykle profesjonalna, a każdy detal został dopracowany – opowiada Aleksandra Różańska, mama jednej z uczestniczek warsztatów. – Jestem pełna uznania za zaangażowanie i kreatywność opiekunów. Ostatnie łożki Antosi na zakończenie warsztatów tylko potwierdziły, jak bardzo była zadowolona i spełniona.

Warsztatach, które przez dziesięć dni odbywały się w pałacu w Damnicy, gdzie znajduje się ponad trzynastometrowa palma kolumnowa, wzięło udział siedemnastu młodych mieszkańców powiatu słupskiego. Podczas pierwszego tygodnia uczestnicy zajęć mieli okazję uczyć się podstaw języka włoskiego, tańczyć tarantele, malować, śpiewać i tworzyć. Pod okiem instruktorów ze słupskiej Ceramikarni, dzieci formowały swo-

Zasłuchani w dźwiękach tria smyczkowego

To było wyjątkowe muzyczne wydarzenie. W kościele pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Główczykach wystąpiło trio smyczkowe Giovane Ensemble. Licznie zgromadzona w zabytkowym wnętrzu kościoła publiczność mogła posłuchać znakomitych dzieł muzyki klasycznej.

W koncercie, zorganizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury w Główczykach i Centrum Kultury Powiatu Słupskiego, wystąpili młodzi utalentowani artyści, którzy na co dzień związani są z Filharmonią Koszalińską. Giovane Ensemble to zespół kameralny, który tworzą skrzypek Adam Vogelsinger, skrzypaczka Magda Budzińska oraz wiolonczelistka Konstancja Śmietańska.

Zespół w swoim repertuarze posiada zarówno muzykę klasyczną, jak i najpopularniejsze tematy filmowe, ethno oraz jazzowe, a także kolędy w zaskakujących aranżacjach. Na koncert w Główczykach artyści przygotowali prawdziwą muzyczną ucztę. W programie usłyszeliśmy m.in. utwory mistrzów baroku – Georga Friedricha Händla „Ave Verum”, Jana Sebastiana Bacha „Jesu, joy of man's desiring”, dzieła jednego z klasyków wiedeńskich – Wolfganga Amadeusza Mozarta „Eine Kleine Nachtmusic” i wiele innych znakomitych kompozycji muzyki klasycznej.

– Warto było posłuchać – mówiła po koncercie jedna z mieszkanki Główczyk. – Muszę przyznać, że choć nie jestem specjalistką w tym gatunku, to muzyka mnie

absolutnie urzekła. Wielkie brawa dla tych utalentowanych wykonawców!

Z frekwencji na koncercie zadowoleni są organizatorzy. – Udało nam się wspólnie zorganizować wydarzenie, które przyciągnęło wszystkie grupy wiekowe, od maluchów, poprzez dzieci, młodzież, aż po dorosłych i seniorów – mówi Sandra Winnicka, dyrektor Centrum Kultury Powiatu Słupskiego. – Cieszymy się zarówno z licznej publiczności, jak zainteresowania się mało obecnie popularną muzyką klasyczną. Pokazuje to sens organizowania wydarzeń na wysokim poziomie artystycznym w mniejszych miejscowościach, wychodząc naprzeciw osobom, które mają utrudniony dostęp do kultury ze względów komunikacyjnych.

Tych zawodów poszukują pracodawcy

Jakich pracowników poszukują pracodawcy słupskim na rynku pracy? Obserwując pojawiające się w urzędzie oferty pracy, można wyróżnić kilkanaście zawodów, które są przez nich szczególnie pożądane. To zawody, w których wciąż opłaca się kształcić, a nawet pomyśleć o przekwalifikowaniu, bo pracy w nich nie brakuje.

Wszystkich urzędach pracy w Polsce prowadzony jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Jego celem jest monitorowanie kształtowania się popytu na pracę oraz podaży pracy w poszczególnych regionach. Jest on prowadzony w oparciu o jednolitą dla całego kraju metodykę.

Metodologia ta bazuje przede wszystkim na danych gromadzonych w urzędach pracy: liczbie zarejestrowanych osób i zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejscach aktywizacji zawodowej. Poza tym brane są pod uwagę internetowe oferty pracy, informacje uzyskane od pracodawców w badaniu kwestionariuszowym, a także informacje o uczniach, studentach i absolwentach pochodzące z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Głównego Urzędu Statystycznego.

W oparciu o te dane tworzony jest tzw. barometr zawodów, czyli jedno-

roczna prognoza sytuacji w zawodach w poszczególnych województwach. Badanie ma charakter jakościowy. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej, w której udział biorą pracownicy powiatowych urzędów pracy. Barometr zawodów dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe.

Zawody deficytowe to takie, w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników o odpowiednich kwalifikacjach niewielka. Do grupy zawodów zrównoważonych należą te, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie. Z kolei zawody nadwyżkowe to takie, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na niskie zapotrzebowanie lub nadmierną liczbę kandydatów

spełniających wymagania pracodawców.

– Badanie takie prowadzimy także w naszym urzędzie – mówi Marcin Horbowy, rzecznik prasowy Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku. – Z naszej analizy wynika, że w tym roku jedynym zawodem nadwyżkowym jest ekonomista. Do zawodów deficytowych, czyli takich brakuje na rynku pracy to to między innymi: niezmiennie od kilku lat kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, pracownicy przetwórstwa spożywczego, spawacze, robotnicy budowlani, ale także lekarze, pielęgniarki i położne, fizjoterapeuci i masażyści, nauczyciele przedszkoli i nauczyciele zawodu.

Podejmując decyzję o dalszym kształceniu, warto uwzględnić jakie zawody na lokalnym rynku pracy dają zatrudnienie, a jakie go nie gwaran-

Kierowca samochodów ciężarowych to jeden z bardziej poszukiwanych zawodów na słupskim rynku pracy

tują. To też informacja dla osób bezrobotnych, by pomyśleć o przekwalifikowaniu, co też można zrobić z pomocą pośredniaka.

SPECJALISTA RADZI

MAŁGORZATA DAGLIS-HOPAŁO

logopeda z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Słupsku

Karmienie naturalne piersią jako profilaktyka wad wymowy

Nie wszyscy rodzice mają świadomość, jak istotny dla rozwoju mowy jest sposób karmienia dziecka już od pierwszych chwil po urodzeniu. Niemowlęciu, od samego początku, powinno się stwarzać optymalne warunki do trenowania narządów odpowiedzialnych za pobieranie pokarmu, ponieważ ruchy, które niemowlę wykonuje podczas jedzenia, będą obecne także później, w trakcie artykulacji. Można powiedzieć, że tzw. czynności prymarne, takie jak: oddychanie, przyjmowanie pokarmów, polykanie są podstawą czynności sekundarnych, czyli kształtowania się mowy na różnych jej etapach. Ważne jest więc, aby wszystkie funkcje przedartykulacyjne rozwinęły się w sposób prawidłowy.

Jednym z pierwszych czynników warunkujących poprawne funkcjonowanie aparatu artykulacyjnego dziecka jest karmienie naturalne. Ssanie piersi matki jest doskonałym treningiem całego aparatu mowy. Bardzo ważne jest, aby po porodzie jak najszybciej stymulować odruch ssania przystawiając dziecko do piersi. Cała sekwencja ruchów potrzebna niemowlęciu do pobrania pokarmu opiera się na odruchowych reakcjach oralnych. Podczas karmienia piersią dziecko w naturalny sposób trenuje i doskonali pracę mięśni języka (dociska brodawkę do górnego wału dziąsłowego), mięśnia okrężnego warg (szczelnie obejmuje brodawkę), podniebienia miękkiego (oddziela jamę ustną od nosowej), żuchwy. Prawidłowa

współpraca mięśni ustno-twarzowych, ich synchronizacja, stwarza warunki do optymalnego sposobu pobierania pokarmu, stymuluje pierwsze ruchy pionizacji języka, tworzy bazę do rozwoju prawidłowej artykulacji.

Podczas wymowy różnych głosek (fonemów) język musi wykazać się dużą sprawnością, ruchliwością i precyzją ruchów. Podobnie istotna jest właściwa praca warg. Dzięki odpowiednio sprężystemu mięśniowi okrężnemu warg, są one sprężyste i ruchliwe, mogą swobodnie zaokrąglać się, wysuwać lub spłaszczyć nadając ostateczne brzmienie tworzonemu głoskom. Ssanie piersi matki podczas karmienia jest zatem doskonałym treningiem dynamicznej pracy mięśni języka i warg.

Karmienie naturalne ma wpływ

nie tylko na sprawność narządów biorących udział w tworzeniu głosek, ale co równie istotne, wpływa na kształtowanie się właściwych nawyków związanych z oddychaniem oraz z polykaniem. Dzieci podczas ssania piersi oddychają w sposób prawidłowy – torem nosowym. Ich język pozostaje wzniesiony do wału dziąsłowego, gdzie dociska brodawkę. Taki stały, codzienny trening unoszenia i utrzymywania języka w górze zwiększa szansę w przyszłości na prawidłową artykulację głosek wymagających uniesienia języka – [sz], [ż], [cz], [dź], [l], [r], a także zapobiega utrwaleniu niewłaściwych mechanizmów polykania, z językiem umieszczonym w przedścionku jamy ustnej. Nawykowe oddychanie przez nos, utrwalone podczas karmie-

nia naturalnego, warunkuje też prawidłowy rozwój szczęk oraz łuków zębowych, które w przyszłości pomieszczą wszystkie zęby stałe dziecka i nie będą tworzyły niebezpieczeństwa stłoczenia i rotowania zębów.

Karmienie naturalne piersią jest ważne dla rozwoju fizycznego i emocjonalnego dziecka. Jest też najbardziej optymalnym sposobem karmienia niemowląt ze względu na profilaktykę wad wymowy. Doskonale stymuluje pracę mięśni całego aparatu artykulacyjnego, zapewnia optymalne warunki do prawidłowego rozwoju mowy poprzez odpowiednie kształtowanie prototypów wzorców ruchowych, będących podstawą i warunkiem prawidłowej artykulacji fonemów języka polskiego.

Przełamiają bariery

Osoby z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o wsparcie finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na likwidację barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się.

Likwidacja barier architektonicznych to szansa dla osób z niepełnosprawnościami na aktywność zawodową, integrację społeczną czy zapewnienie niezależności. Dostosowanie najbliższej przestrzeni do ich potrzeb lub umożliwienie korzystania ze specjalistycznych urządzeń, dedykowanych tej grupie osób, jest możliwe w ramach dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

O dofinansowanie tych zadań mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi im wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Likwidacja barier architektonicznych polega na niwelacji trudności występujących w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu.

O pieniądze na ich usunięcie mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają na wprowadzenie zmian zgodę właściciela lokalu.

Likwidacja barier architektonicznych może sprowadzać się do montażu krzesełek i platform schodowych, które montuje się do każdego rodzaju schodów, likwidacji progów, wykonania miejsca natryskowego, montażu uchwytów przy urządzeniach higienicznosanitarnych, czy ułożenie posadzki antypoślizgowej lub poszerzenie otworów drzwiowych tak by mógł w nich zmieścić się wózek inwalidzki. W związku z tym, że prace te mogą ingerować w strukturę budynku i muszą zostać przeprowadzone w sposób zapewniający bezpieczeństwo użytkownika, przed złożeniem wniosku należy zwrócić się do osoby ze stosownymi w tym zakresie uprawnieniami, która zaprojektuje odpowiednie i funkcjonalne dla osoby niepełnosprawnej rozwiązanie, dotyczące likwidacji barier architektonicznych.

Osoby z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o zakup przedmiotów lub urządzeń, które pozwolą im na sprawniejsze funkcjonowanie w życiu codziennym. Przykładem tego

typu udogodnień są urządzenia dla osób niepełnosprawnych z ograniczoną zdolnością ruchową takie jak: podnośniki jezdne ułatwiające przemieszczanie się, mobilne schodolazy i łóżka rehabilitacyjne, ułatwiające wykonywanie codziennych czynności pielęgnacyjnych, higienicznych i rehabilitacyjnych. Dofinansowanie może dotyczyć też innych urządzeń i sprzętów, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami, wynikającymi z niepełnosprawności.

Z pomocy PFRON mogą skorzystać także osoby, które mają problemy w swobodnym porozumiewaniu się lub przekazywaniu informacji. Dla osób z różnych przyczyn pozbawionych zdolności mówienia lub takich, u których

mowa nie spełnia funkcji komunikacyjnych, możliwe jest dofinansowanie specjalistycznego oprogramowania do komunikacji alternatywnej i wspomagającej, urządzeń elektronicznych oraz innych, których zastosowanie ułatwi proces komunikowania się i dostęp do informacji, jeżeli takie potrzeby wynikają z niepełnosprawności.

Wysokość dofinansowania z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi do 95 proc. kosztów wnioskowanego przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Dofinansowanie nie przysługuje osobom, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały odpowiednio na te cele dofinansowanie ze środków PFRON (z wyłączeniem likwidacji barier architektonicznych) oraz jeżeli osoba ubiegająca się o dofinansowanie ma zaległości wobec PFRON lub była, w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku, stroną umowy o dofinansowanie ze środków PFRON rozwiązanej z przyczyn leżących po jej stronie.

Osoby niepełnosprawne mieszkające w powiecie słupskim i zainteresowane uzyskaniem pomocy finansowej do likwidacji poszczególnych barier, mogą złożyć pisemny wniosek w Powiatowym Centrum Pomocy Rodziny w Słupsku przy Al. Sienkiewicza 20. Winda dla osób niepełnosprawnych z trudnościami w poruszaniu się, znajduje się od strony ulicy Murarskiej. Korzystanie z urządzenia odbywa się przy udziale osoby uprawnionej, przywołanej dzwonkiem zamontowanym przy bramce.

JAK ZŁOŻYĆ WNIOSEK

Wniosek o dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych, technicznych lub w komunikowaniu się można pobrać na stronie internetowej www.pcsr.slupsk.pl. Umieszczone są one w zakładce Niepełnosprawność. W zakładce tej znajdują się także zasady przyznawania środków PFRON oraz wytyczne dotyczące likwidacji barier architektonicznych. Radzimy uważnie przeczytać je przed wypełnieniem wniosku, ułatwi to jego prawidłowe złożenie. W razie pytań i wątpliwości można zadzwonić pod nr tel. 59 848-10-98. Wnioski należy złożyć w siedzibie urzędu lub wysłać pocztą.

UWAŻAJ, TEGO NIE SFINANSUJESZ

- kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie,
- dostosowania budynku nowo wybudowanego lub będącego w trakcie prac wykończeniowych,
- wykonania robót o charakterze remontowo-wykończeniowym,
- zakupu standardowych urządzeń i sprzętów niezbędnych w każdym gospodarstwie domowych takich jak sprzęt AGD

PRAWA KONSUMENTA

JAN LEONCZUK
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW

Uważaj na reklamy

Przeglądając kolorową prasę poradnikową, rozrywkę czy programem telewizyjnym natknąć się można na reklamy dotyczące produktów pseudomedycznych. Reklamowane tam specyfiki mają gwarantować natychmiastowe uzdrowienie z trapiących nas medycznych schorzeń. Oczywiście większość tego typu reklam to pułapki zastawione przez oszustów na konsumentów, a w szczególności na konsumentów-seniorów.

Ceny nieadekwatne do jakości, nieistniejący specjaliści zachwalający produkt w reklamie, a przede wszystkim brak możliwości ustalenia danych adresowych przedsiębiorcy sprzedającego preparat, co uniemożliwia złożenie reklamacji czy odstąpienie od umowy. Wydawcy gazet, w których publikowane są takie reklamy, niewiele jednak robią, aby ograniczyć ten proceder mimo iż wprowadzają one w błąd kupujących, bezpodstawnie wyolbrzymiają właściwości produktu, zachęcają do kupna rzeczy szkodliwej dla zdrowia, czy też informują o nieistniejących promocjach.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w odpowiedzi na liczne skargi wszczął postępowanie wyjaśniające w tej sprawie i w pierwszej kolejności wezwał ośmiu przedsiębiorców z branży wydaw-

niczej do złożenia wyjaśnień w sprawie publikowanych reklam, które mogą wprowadzać w błąd konsumentów. Nadmienić trzeba, że są to wielkie wydawnictwa, które trafiają do milionów czytelników. Zgodnie z prawem prasowym wydawca może ponieść odpowiedzialność za publikowanie reklam sprzecznych z prawem lub zasadami współżycia społecznego. Jednak wydawnictwa twierdzą, że w swojej działalności przestrzegają obowiązujących przepisów.

Niestety firmy, które zamieszczają tego typu reklamy są nieuchwytnie. Często wynajmują wirtualne biura, które służą tylko do zarejestrowania spółki, a nie prowadzą w nich żadnej działalności.

Najgorsze w tym wszystkim jest, że osobami najbardziej narażonymi na tego typu oszustwa są osoby starsze i schorowane, dla których taki specyfik – gdyby był prawdziwy – mógłby okazać się zbawieniem. Niestety, większość tego typu produktów nie jest tym, co przedstawia reklama np. wkładki do butów o leczniczym działaniu w rzeczywistości są zwykłymi wkładkami, które można kupić za 3,48 zł. Co gorsze, cudowne tabletki nie tylko nie pomogą na nasze schorzenie, ale mogą okazać się przyczyną pogorszenia naszego zdrowia.

PAMIĘTAJ

Przeglądając czasopisma z tego typu reklamami warto więc pamiętać o kilku zasadach:

- Nie zamawiaj produktów leczniczych, wyrobów medycznych i suplementów diety z nieznanego źródła.
- Nie ufaj reklamom oferującym 100-proc. skuteczność w kilka tygodni.
- Zwróć uwagę na to, kto jest sprzedawcą, czy podana jest jego nazwa, forma organizacyjna czy tylko numer telefonu.
- Nie kupuj, jeśli w reklamie nie ma nazwy firmy lub jeśli cokolwiek wzbudza twoje podejrzenia.
- Sprawdź w internecie opinie na temat sprzedawcy lub poproś kogoś o pomoc, jeśli sam z internetu nie korzystasz.
- Zweryfikuj, czy „autorytet” polecający produkt lub terapię naprawdę istnieje.
- Sprawdź, czy suplement diety, który chcesz kupić, znajduje się w rejestrze prowadzonym przez Główny Inspektorat Sanitarny, a produkt o charakterze medycznym - w rejestrze produktów leczniczych.
- Daj sobie czas do namysłu, na skonsultowanie np. z bliskimi, lekarzem. Nie kupuj pod presją, że promocja zaraz się skończy.
- Nie ufaj zapewnieniom o puli darmowych produktów dla pierwszych osób. To próba wymuszenia szybkiej decyzji. Poza tym potem okazuje się, że aby otrzymać darmowy produkt, trzeba kupić kilka innych. Ostrożnie podchodź też do informacji o otrzymaniu refundacji – to także bywa metoda wprowadzania w błąd i manipulacji.
- Upewnij się co do warunków odstąpienia od umowy, a przede wszystkim adresu, pod który należy odesłać oświadczenie oraz sam produkt.
- Jeśli zamówisz i płacisz przy dostawie, poproś kuriera o potwierdzenie przyjęcia płatności i dane nadawcy.
- W miarę możliwości kontaktuj się pisemnie, a nie telefonicznie – potwierdzenie ustaleń może się przydać!

Skorzystaj z bezpłatnych porad

Ip.	Nazwa jednostki	Adres	Telefon	Strony/adresy internetowe	Zakres poradnictwa
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Damnicy	ul. Górna 8, 76-231 Damnica	59 8113248	gops_damnica@wp.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej	ul. Ks. Antoniego Kani 26, 76-248 Dębica Kaszubska	59 8412189, 59 8131564	kontakt@opsdebnicakaszubska.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
3.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Głównicy	ul. Słupska 21, 76-220 Głównice	59 8116015	gops.glowczyce@wp.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
4.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kępicach	ul. Niepodległości 6, 77-230 Kępice	59 8576359, 59 8576357	ops@opskepice.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
5.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potęgowie	ul. Szkolna 2, 76-230 Potęgowie	59 8115114, 59 8115588	gops@gospotegowo.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
6.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy	ul. Wodna 20/3, 76-251 Kobylnica	59 8429616	ops@opskobylnica.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
7.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku	ul. Obrońców Wybrzeża 2, 76-200 Słupsk	59 8428402	gops@gminaslupsk.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
8.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smołdźnie	ul. Mickiewicza 20, 76-213 Gardna Wielka	59 8117274	poczta@gops-smoldzino.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
9.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustce	ul. Dunina 24, 76-270 Ustka	59 8147197	gops@ustka.ug.gov.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
10.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustce	ul. Kard. Wyszyńskiego 3, 76-270 Ustka	59 8154390	mops@um.ustka.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
11.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku	ul. Sienkiewicza 20, 76-200 Słupsk	59 8414311	sekretariat@pcpr.slupsk.pl	rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc społeczna, rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, dla osób bezrobotnych
12.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupsku	ul. Fabryczna 1, 76-200 Słupsk	59 8456085	www.poradnia.slupsk.pl sekretariat@poradnia.slupsk.pl	porady, konsultacje i wsparcie psychologiczno-pedagogiczne
13.	Poradnia Psychologiczna Centrum Psychiatrii Son	ul. Ziemowita 1A, 76-200 Słupsk	59 8402001	nspzoz@son.net.pl	porady psychologiczne oraz sesje psychoterapii, pomoc psychiatryczna i psychologiczna dla osób uzależnionych
14.	Fundacja Progresja	ul. Filmowa 2, 76-200 Słupsk	59 7222088	www.progresja.slupsk.pl fundacja@progresja.slupsk.pl	poradnictwo psychologiczne i prawne
15.	Słupskie Stowarzyszenie Pomocy Psychologicznej Dziecku i Rodzinie Krąg	ul. Sienkiewicza 3, 76-200 Słupsk	669498323	www.krag.slupsk.pl kragslupsk@op.pl	porady, konsultacje i wsparcie psychologiczne, psychoterapia dla dzieci i młodzieży z dysfunkcjami zachowania eksperymentującymi ze środkami psychoaktywnymi oraz zajęcia dla rodziców biorących udział w psychoterapii
16.	Centrum wsparcia dla osób w stanie kryzysu psychicznego	Fundacja Itaka, skr. pocztowa 127, 00-958 Warszawa 66	800702222	www.liniawsparcia.pl, porady@liniawsparcia.pl	poradnictwo i wsparcie w kryzysach psychicznych, stanach depresyjnych, myślach samobójczych
17.	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta	ul. Krzywoustego 6, 76-200 Słupsk	59 8429445	slupsk@tpba.pl	dyżury poradnicze dla osób bezdomnych, noclegowania, schronisko, schronisko z usługami opiekuńczymi
18.	Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku	ul. Obrońców Wybrzeża 4, 76-200 Słupsk	59 8322569, 59 8322557	poradnia_a@psychiatria-slupsk.pl	pomoc psychoterapeutyczna dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, poradnictwo indywidualne i grupy wsparcia
19.	Stowarzyszenie Krokus Centrum Trzeźwości	ul. Sienkiewicza 7, 76-200 Słupsk	59 8414605	www.krokus.slupsk.pl krokus@op.pl	udzielanie informacji i wsparcia osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin, grupy wsparcia

Ip.	Nazwa jednostki	Adres	Telefon	Strony/adresy internetowe	Zakres poradnictwa
20.	Punkt konsultacyjno-informacyjny Vita-Activia	ul. Kard. Wyszyńskiego 3, 76-270 Ustka	59 8154373	mkrpa@um.ustka.pl	poradnictwo indywidualne, konsultacje i grupy wsparcia, poradnictwo i konsultacje rodzinne z zakresu uzależnień od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych oraz środków zastępczych, interwencje dla osób zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi
21	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział Słupsk	ul. Sienkiewicza 7, 76-200 Słupsk	59 8401460	ptzn.slupsk.webpark.pl ptzn.slupsk@wp.pl	udzielanie porad psychologicznych i prawnych w tym m.in. pisanie pozwów i wniosków do sądu, grupy wsparcia, pomoc interwencyjna, psychologiczna oraz prawna rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie, grupy wsparcia
22.	Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie Tama w Słupsku	ul. Jana Pawła II 1 (VI p.) lok. 604 – 607, 76-200 Słupsk	59 8414046	skype: tama.slupsk.pl	poradnictwo indywidualne, konsultacje i grupy wsparcia
23.	Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska linia”	Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, al. Jerozolimskie 155, 02-326 Warszawa	800120002	www.niebieskalinia.info biuro@niebieskalinia	wsparcie, pomoc psychologiczna, informacja o najbliższym miejscu pomocy w problemach przemocy domowej
24.	Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Słupsku	ul. Szarych Szeregów 14, 76-200 Słupsk	59 8418567	pczk-slupsk@powiat.slupsk.pl	sytuacje kryzysowe
25.	Centrum Zarządzania Kryzysowego	ul. Rakowiecka 2A, 00-993 Warszawa	22 3616900	dyzurny@rcb.gov.pl poczta@rcb.gov.pl	monitorowanie bezpieczeństwa
26.	Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku	Leszczyńskiego 8, 76-200 Słupsk	59 8457501, 59 8457502	poczta@pup.slupsk.pl, gdsl@praca.gov.pl	porady dla bezrobotnych
27.	Centrum Informacyjno-Konsultacyjne Służb Zatrudnienia Zielona Infolinia	ul. Ciepła 20, 15-472 Białystok	19525	www.zielonalinia.gov.pl biuro@zielonalinia.gov.pl	informacje o usługach urzędów pracy
28.	Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przesłaniem Stowarzyszenia Pomorskie Centrum Terapeutyczno-Prawne Interios	ul. Jana Pawła II 1 (VII p.) lok. 714, 76-200 Słupsk ul. Krótka 3, 76-270 Ustka	690489658 690489654	www.pokrzywdzeni.gov.pl funduszsprawiedliwosci@ms.gov.pl slupsk@interios.org.pl biuro@interios.org.pl	wsparcie informacyjne, psychologiczne, prawne i finansowe
29.	Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Szarych Szeregów 14, 76-200 Słupsk	59 8418700	prk@powiat.slupsk.pl	ochrona praw konsumenckich
30.	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa	22 2908916	www.uokik.gov.pl porady@dlakonsumentow.pl	ochrona praw konsumenckich
31.	Rzecznik Praw Dziecka - Dziecięcy Telefon Zaufania	ul. Przemysłowa 30/32, 00-450 Warszawa	22 5836600	www.brpd.gov.pl rpd@brpd.gov.pl	ochrona praw dziecka
32.	Rzecznik Praw Pacjenta	ul. Młynarska 46, 01-171 Warszawa	22 5328243	www.rpp.gov.pl, kancelaria@rpp.gov.pl	ochrona praw pacjenta
33.	Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział w Gdańsku Delegatura w Słupsku	ul. Poniatowskiego 4, 76-200 Słupsk	58 3218540, 58 3218541, 58 3218500	slupsk@nfz-gdansk.pl	uprawnienia ubezpieczenia zdrowotnego: prawa pacjenta, leczenie w kraju i poza granicami, kolejki do świadczeń
34.	Rzecznik Praw Osób Niepełnosprawnych	Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa	22 4616000, 801801015	www.niepelnosprawni.gov.pl, sekretariat.bon@mrpips.gov.pl	ochrona praw osób niepełnosprawnych
35.	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Słupsku	ul. Armii Krajowej 3, 76-200 Słupsk	59 8427257, 59 8427258, 58 8427259	slupsk@krus.gov.pl	ubezpieczenia społeczne rolników
36.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Słupsku	pl. Zwycięstwa 8, 76-200 Słupsk	22 5601600	www.zus.pl cot@zus.pl	ubezpieczenia społeczne, informacja w zakresie składek, rent i emerytur
37.	Państwowa Inspekcja Pracy Oddział w Słupsku	11 Listopada 2, 76-200 Słupsk	59 8456062, 59 8456061	www.pip.gov.pl slupsk@gdansk.pip.gov.pl	porady z zakresu prawa pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej
38.	Krajowa Administracja Skarbowa Urząd Skarbowy w Słupsku	ul. Szczecińska 59, 76-200 Słupsk	59 8447312, 59 8447300	us.slupsk@mf.gov.pl	informacje podatkowe dot. PIT, CIT, VAT, podatki lokalne, akcyza, informacje celne
39.	Rzecznik Finansowy	al. Jerozolimskie 87, 02-001 Warszawa	22 3337328, 22 3337326, 22 3337327, 22 3337325	www.rf.gov.pl biuro@rf.gov.pl porady@rf.gov.pl	prawa ubezpieczonych

Wykaz nie obejmuje punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, działających na terenie powiatu słupskiego. Ich lista dostępna jest na www.powiat.slupsk.pl

XIX Słupskie Pokopki

1 października
godz. 10:00

Karzniczka gmina Damnica

W programie:

- Stoiska certyfikowanych wystawców
- Kiermasz warzyw, owoców i innych atrakcyjnych produktów
- Konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich
- Występy zespołów ludowych
- Rękodzielnicy

GWIAZDA – zespół „SVAHY”

Więcej szczegółów na www.kultura.powiatslupsk.pl i www.ceik.damnica.org

Stacja
Doświadczalna
Oceny Odmian
w Karznicze